

30.03.1998 №102 [Regulations on maintenance and repair of road transport, order of the Ministry of Transport of Ukraine dated 30.03.1998 No.102]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0268-98#Text> (Accessed 31 Aug. 2022). [in Ukrainian].

10. Pro zatverdzhennia standartu vyshchoi osvity za spetsialnistiu 015 «Profesiina osvita (za spetsializatsiiami)» dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity) [On the approval of the standard of higher education in specialty 015 «Professional education (by specializations)» for the first (bachelor) level of higher education]. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated November 21. 2019 No.1460. Available at: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/015-Profosvita-bakalavr.pdf> (Accessed 10 Aug. 2022). [in Ukrainian].

11. Rekomendatsii pro provedennia praktyky studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv Ukrainy, rozrobeni Derzhavnoi naukovoiu ustanovoiu «Instytut innovatsiinykh tekhnolohii i zmistu osvity» (2013). [Recommendations on internships for students of higher educational institutions of Ukraine, developed by the State Scientific Institution «Institute of Innovative Technologies and Content of Education» (2013)]. Available at: https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2018/03/recom_izo.pdf (Accessed 10 Aug. 2022). [in Ukrainian].

12. Stratehiiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022-2032 roky. Rozporiadzhennia KMU Ukrainy vid 23.02.2022 № 286-r. [Stratehiiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022-2032 roky. Rozporiadzhennia KMU Ukrainy vid 23.02.2022 No.286-r]. Available at: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvytku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki> (Accessed 10 Aug. 2022). [in Ukrainian].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ХРАПАЧ Дмитро Миколайович – здобувач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницького національного університету.

Наукові інтереси: професійна освіта, дуальна освіта, практико-орієнтоване навчання, технічне обслуговування та ремонт автомобільного транспорту.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KHRAPACH Dmytro Mykolajovych – Postgraduate student department of technological and professional education and decorative arts of Khmelnytskyi National University.

Scientific interests: vocational education, dual education, practical training, car maintenance and repair.

Стаття надійшла до редакції 14.08.2022 р.

УДК 796.412-055.25]-056.254(045)

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-205-216-220

ЧЕРНІЙ Валентина Петрівна –

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9079-8391>
e-mail: valchern1972@gmail.com

ШЕВЧЕНКО Ольга Володимирівна –

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувачка кафедри теорії і методики фізичного виховання
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9493-348X>
e-mail: gimnast.olga@gmail.com

НЕВорова Олена Валеріївна –

кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8222-8468>
e-mail: onevorova@gmail.com

ГІГІЄНИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХАРЧУВАННЯ ДІВЧАТ З НАДЛИШКОВОЮ МАСОЮ ТІЛА ПІД ЧАС ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ ШЕЙПІНГОМ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Надлишкова маса тіла й ожиріння є одними із важливих медико-соціальних проблем сучасності у зв'язку зі зростаючою поширеністю серед населення усіх

країн світу, незалежно від статі, раси й соціальної приналежності, комплексним впливом на здоров'я, збільшенням витрат на надання медичної допомоги, зниженням працездатності та скороченням загальної

тривалості життя [7; 11]. Однією з уразливих категорій для виникнення надлишкової маси тіла є студентська молодь. Це пов'язана з тим, що спосіб життя студентів насичений факторами, які можуть мати потенційно негативний вплив на здоров'я, провокуючи виникнення надлишкової маси тіла, ожиріння, що створює зростаючу загрозу для здоров'я наступного покоління [3; 11].

Як показують дослідження провідних науковців [2; 3; 6; 7; 11] у сучасній молоді спостерігається зміна структури особистісних мотивацій, зниження зацікавленості до фізкультурних занять, як наслідок, зниження рівня рухової активності, проблеми з надлишковою масою тіла у молодих людей. Основною причиною появи надлишкової маси тіла у студентів є позитивний енергетичний баланс, який розвивається за ситуації, коли надходження енергії в організм перевищує її витрати. Тож одним із основних компонентів нормалізації маси тіла в молодих людей виступає довільна рухова активність та раціональне харчування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На сьогодні в науково-методичній літературі накопичено чимало даних про позитивний ефект методик оздоровлення студентів засобами фізичного виховання. Особливого значення у використанні засобів оздоровчого тренування в зменшенні надлишкової маси тіла у молоді науковці надають заняттям шейпінгом.

Концепція шейпінгу є високоефективною й доступною студентам формою рухової активності, інноваційним напрямком оздоровчої фізичної культури, сукупністю передових технологій, засобів, методів, форм і сучасного обладнання, які сприяють оздоровленню, підвищенню фізичної працездатності молоді [4; 8; 9].

В останніх наукових дослідженнях знаходимо широке застосування засобів шейпінгу для зменшення надмірної маси тіла у різних груп населення, в яких наголошено на тому, що активні заняття ритмічною гімнастикою з урахуванням харчового статусу студентів сприяють нормалізації маси тіла, індексу маси тіла та зменшенню відсоткового вмісту жиру в організмі людини. У зв'язку з цим актуальними є результати досліджень О. Андрєєвої [1], І. Бистої, Н. Гаврилової, К. Литвинової [2], А. Бухвала [3], В. Гумена [4], Л. Драпінської, У. Шевців, Н. Семаль [5], Т. Круцевич [7], М. Линця [8], О. Шевченко [9], S. Barr [12], K. Belogianni, A. Ooms, A. Lykou, H. Moir [13] та ін.

Мета статті – полягає в теоретичному та експериментальному обґрунтуванні гігієнічних особливостей харчування під час оздоровчих занять шейпінгом з дівчатами з надлишковою масою тіла.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для дослідження були відібрані студентки спеціальностей 014.04 Середня освіта (Математика) та 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) факультету математики, природничих наук та технологій ЦДПУ ім. В. Винниченка, 18 дівчат із зайвою вагою тіла у віці 17–18 років, яким проводили дослідження антропометричних параметрів за стандартними методиками (вимірювання зросту, ваги, обводів талії та стегон).

Основна мета запропонованої методики полягала у нормалізації ваги студенток, зміцненні їхнього здоров'я, підвищенні зацікавленості та залученні студенток до регулярних фізкультурно-оздоровчих занять шляхом застосування засобів шейпінгу. Система шейпінгу сприяє виправленню дефектів фізичної зовнішності, що спричинені недоліками будови тіла, за рахунок цілеспрямованого добору фізичних вправ, режиму їхнього виконання, дієти та режиму харчування.

Важливим моментом під час складання програми фізкультурно-оздоровчих занять шейпінгом для досліджуваних дівчат є складання тренувальних програм. При складанні програм ми керувалися схемою, враховуючи, яку частину тіла передбачається коригувати. Схема вправ – це кількість підходів, дозування, темп. На першому етапі дослідження кількість підходів складала – 1–3, на формувальному етапі експерименту – 3–5. Дозування впливу на організм дівчат було запропоновано в наступній послідовності:

- мале дозування – 1–3 повторення. Використовувалося для інтенсивного формування м'язів і розвитку сили.

- середнє – 6–10 повторень, є найраціональнішим для розвинення м'язової сили;

- велике – 15–20 і більше повторень. Здійснювався розвиток силової витривалості, а саме позбавлення жирових відкладень та сприяння формуванню м'язового корсету.

Структура занять складалася з трьох частин – підготовчої, основної та заключної. Підготовча частина занять проходила за видом аеробної гімнастики і тривала 10–15 хв. Використовувалися окремі та нескладні комплексні вправи для великих груп м'язів, що виконуються стоячи. Завдання цієї частини занять здійснювалась підготовка організму до наступного навантаження. Основна частина занять тривала 30–40 хв. і спрямовувалась на розвиток різних м'язових груп і фізичних якостей. Інтенсивність навантаження висока. Вправи статичного характеру поєднувалися з динамічними. Заключна частина тривала 5 хв. і спрямовувалась на зниження навантаження та відновлення функцій організму. Виконувалися

вправи на розслаблення, відновлення дихання, окремі асани йоги та психорегульоване тренування [9, с. 30].

Особлива увага приділялась харчуванню досліджуваних осіб під час оздоровчо-тренувальних занять шейпінгом. Для оцінки кількісної адекватності харчування досліджуваних визначались відповідність добових енерговитрат калорійності добовому раціону харчування студентів хронометражно-табличним методом (на основі даних О. Молчанової, Б. Кравчинського, О. Мухіна та ін.) [10]. Якісну характеристику харчування досліджуваних ми визначали розрахунковим методом за допомогою довідників хімічного складу харчових продуктів (за даними І. Скурихіна, М. Волгарєва та ін.) [10].

Студентки здійснювали аналіз та порівняння відповідності характеристик добового раціону (кількість харчових речовин, їхня енергоцінність, відсотковий розподіл маси і калорійності за окремими прийомами їжі, співвідношення білків, жирів, вуглеводів) з фактичними потребами власного організму та науковими рекомендаціями. До того ж, особлива увага досліджуваних зверталась на те, що калорійність добового раціону повинна відповідати добовій витраті енергії студентками. Отже, досліджувані мали змогу вирахувати дефіцит чи надлишок харчових речовин та їхньої енергетичної цінності й внести певні корективи у власний раціон харчування. Варіант такої корекції ми здійснили на прикладі складеного відповідно до наукових вимог орієнтовного добового раціону харчування студентів [10].

Одержані на початку експерименту дані антропометричного дослідження, а саме визначення та аналіз маси тіла, індексу маси тіла (ІМТ), індексу «талія-стегно» (ІТС), обводу живота, вмісту жиру в організмі за рівнем ІМТ, свідчать про наявність надлишкової маси тіла у досліджуваних дівчат (табл. 1).

Таблиця 1.

Динаміка антропометричних показників досліджуваних дівчат, ±σ.

Показники	Дівчата, 17–18 років (n=18)	
	Вихідні дані	Після дослідження
Маса тіла, кг	81,57±1,43	73,46±1,57*
Індекс маси тіла, кг/м ²	28,27±0,86	23,99±0,66*
Індекс «талія-стегно»	0,96±0,02	0,87±0,14*
Сумарна товщина підшкірних жирових складок, мм	114,7±8,2	106,1±7,4*
Вміст жиру в організмі за рівнем ІМТ, %	28,27±0,12	26,41±0,76*

Примітки: * – відмінності статистично достовірні відносно вихідних даних (p<0,05).

Результати проведеного експерименту переконливо показали ефективність застосування занять шейпінгом із дотриманням корекції харчування студенток у нормалізації маси тіла, індексу маси тіла та зменшенню відсоткового вмісту жиру в організмі досліджуваних дівчат (табл. 1).

За даними антропометрії на початку дослідження виявлено, що індекс маси тіла у досліджуваних дівчат склав 28,27±0,86 , кг/м², що свідчить про вміст жиру в організмі «вище середнього» – на рівні 26–31% (табл. 1).

Під впливом систематичних занять шейпінгом та корекції харчування відбулися позитивні зміни у антропометричних показниках досліджуваних студенток. Найбільші зрушення спостерігались у наступних показниках: маси тіла – на 9,94 %; ІМТ – 15,14 %; ІТС – на 9,38 %

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Проведений аналіз одержаних в ході наукового дослідження даних, дозволив зробити наступні висновки. Виявлено недоліки у харчуванні досліджуваних дівчат. Встановлено необхідність внесення певних коректив у раціон харчування студенток з урахуванням фізіологічних потреб їхнього організму, дотриманням гігієнічних вимог до раціонального харчування досліджуваних.

Наведено власний варіант корекції фактичного раціону харчування досліджуваних на прикладі складеного добового раціону харчування студенток з урахуванням виявлених недоліків.

Ефективність використання занять шейпінгом із дотриманням корекції харчування студенток, які мають надлишкову масу тіла, підтверджена експериментально, що виявилось у позитивній динаміці в антропометричних показниках дівчат. Спостерігаємо позитивні зрушення у показниках: маси тіла – на 9,94 %; ІМТ – 15,14 %; ІТС – на 9,38 %; сумарної товщини підшкірних жирових складок – 7,5 %; вмісту жиру в організмі за рівнем ІМТ – 6,58 %.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з науковим обґрунтуванням та розробкою оздоровчої програми для оптимізації маси тіла в учнів з урахуванням гендерних відмінностей.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Андрєєва О. В. Технологія розробки рекреаційно-оздоровчих програм. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2011. № 4. С. 216–219.
2. Бистра І. Гаврилова Н., Литвинова К. Корекція маси тіла дітей засобами занять з оздоровчого фітнесу. *Спортивна наука України*. 2017. № 2. С. 3–8.
3. Бухвал А. В. Оздоровче фізичне тренування як ефективний засіб проти ожиріння. [Електронний

ресурс] URL: <https://cutt.ly/mYFnham> (дата звернення: 21.02.2022).

4. Гумен В. Шейпінг-програма для урочних занять з фізичного виховання студенток. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. Харків, 2006. № 7. С. 19–23.

5. Драпінська Л., Шевців У., Семаль Н. Особливості використання шейпінгу у фізичному вихованні студентської молоді. *Спортивна наука України*. 2016. № 6(76). С. 9–15.

6. Копочинська Ю. В. Значення фізичних вправ в попередженні та профілактиці надлишкової маси тіла та ожиріння. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. Вінниця, 2011. Вип. 12. Т. 1. С. 198–202.

7. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г. В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посіб. Київ: Олімпійська література, 2010. 248 с.

8. Линець М., Гумен В., Гордійчук С. Шейпінг у системі фізичного виховання студенток. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2002. № 2/3. С. 134–137.

9. Шевченко О. В., Виноградова Л. С. Основи шейпінгу: навч. посіб. Харків: ПП Озеров, 2013. 156 с.

10. Енциклопедія питання: в 10 т. Т. 2: Нутриенти пищевых продуктов / Под общ. ред. А. И. Черевко, В. М. Михайлова; сост.: М. Б. Колесникова и др. 2013. 353 с.

11. Юшковська О. Причини та особливості виникнення надлишкової маси тіла у студентів з урахуванням гендерних відмінностей. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2017. № 1(57). С. 127–131.

12. Barr, S. (1987). Nutrition knowledge of female varsity athletes and university students. *J Am Diet Assoc*. Dec; 87(12). 660.

13. Belogianni, K., Ooms, A., Lykou, A., & Moir, H. (2021). Nutrition knowledge among university students in the UK: A cross-sectional study. *Public Health Nutrition*, 1–8. doi:10.1017/S1368980021004754.

REFERENCES

1. Andrieieva, O. V. (2011). *Tekhnolohiia rozrobky rekreatsino-ozdorovchyykh program* [Technology of development of recreation and health programs]. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk – Slobozhan scientific and sports bulletin*. 4. 216–219.

2. Bystra, I. Havrylova, N., & Lytvynova, K. (2017). Korektsiia masy tila ditei zasobamy zaniat z ozdorovchoho fitnessu [Correction of children's body weight by means of fitness classes]. *Sportyvna nauka Ukrainy – Sports science of Ukraine*, 2, 3–8.

3. Bukhval, A. V. (2008). *Ozдорovche fizychnye trenuvannia yak efektyvnyi zasib proty ozhyrinnia* [Health physical training as an effective means against obesity]. Retrieved from: <https://cutt.ly/mYFnham>.

4. Humen, V. (2006). *Sheipinh-prohrama dlia urochnyykh zaniat z fizychnoho vykhovannia studentok* [Shaping program for after-school classes on physical education of female students]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu – Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports*. 7. 19–23.

5. Drapinska, L., Shevtsiv, U., & Semal, N. (2016). *Osoblyvosti vykorystannia sheipinhu u*

fizychnomu vykhovanni studentskoi molodi [Peculiarities of using shaping in physical education of student youth]. *Sportyvna nauka Ukrainy – Sports science of Ukraine*. 6(76). 9–15.

6. Kopychynska, Yu. V. (2011). *Znachennia fizychnyykh vprav v poperedzhenni ta profilaktytsi nadlyshkovoi masy tila ta ozhyrinnia* [The value of physical exercises in the prevention and prevention of excess body weight and obesity]. *Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii – Physical culture, sport and health of the nation*. Issue 12. (Vol. 1). 198–202.

7. Krutsevych, T. Yu., & Bezverkhnia, H. V. (2010). *Rekreatsiia u fizychnii kulturi riznykh hrup naseleння* [Recreation in physical culture of different population groups]. Kyiv: Olimpiiska literatura.

8. Lynets, M., Humen V., & Hordiichuk, S. (2002). *Sheipinh u systemi fizychnoho vykhovannia studentok* [Shaping in the system of physical education of female students]. *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu – Theory and methods of physical education and sports*. 2/3. 134–137.

9. Shevchenko, O. V., & Vynohradova, L. S. (2013). *Osnovy sheipinhu* [Basics of shaping]. Kharkiv: PP Ozerov.

10. Cherevko, A. I., & Mikhaylova, V. M. (Ed.). (2013). *Entsiklopediia pitanniia* [Encyclopedia of nutrition]. (Vols. 1–10). Vol. 2: *Nutrienty pishchevykh produktov* [Nutrients of food products].

11. Iushkovska, O. (2017). *Prychyny ta osoblyvosti vynykennia nadlyshkovoi masy tila u studentiv z urakhuvanniam hendernykh vidminnostei* [Causes and features of excess body weight in students, taking into account gender differences]. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk – Slobozhan scientific and sports bulletin*. 1(57). 127–131.

12. Barr, S. (1987). Nutrition knowledge of female varsity athletes and university students. *J Am Diet Assoc*. Dec; 87(12). 660.

13. Belogianni, K., Ooms, A., Lykou, A., & Moir, H. (2021). Nutrition knowledge among university students in the UK: A cross-sectional study. *Public Health Nutrition*. 1–8. doi:10.1017/S1368980021004754.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЧЕРНІЙ Валентина Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: методика і організація фізкультурно-оздоровчої діяльності як ефективного засобу здоров'язбереження та формування здорового способу життя учнівської та студентської молоді.

ШЕВЧЕНКО Ольга Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри теорії і методики фізичного виховання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх фахівців галузі фізичного виховання і спорту.

НІСВОРОВА Олена Валеріївна – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: фізіологічні основи диференційованого підходу в фізичному вихованні учнів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

CHERNII Valentyna Petrivna – Candidate of pedagogical sciences, Associate Professor of the Department of Theory and methodology of physical education, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Research interests: method and organization of physical culture and health activities as an effective means of health preservation and formation of a healthy lifestyle of school and student youth.

SHEVCHENKO Olha Volodymyrivna – Candidate of pedagogical sciences, Associate Professor

of the Department of Theory and methodology of physical education, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Research interests: professional training of future specialists in the field of physical education and sports.

NIEVOROVA Olena Valeriivna – Candidate of sciences physical education and sport specialty, Associate Professor of the Department of Theory and methodology of physical education, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Research interests: physiological bases of a differentiated approach in the physical education of students.

Стаття надійшла до редакції 19.08.2022 р.

УДК 37.035:316.46:378

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-205-220-224

ШАМАНСЬКА Олена Ігорівна –

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та

управління освітніми закладами

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2677-8983>

e-mail: Shamanskalena@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЙ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ В УКРАЇНІ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. В теперішній час освіта дорослих дедалі більше набуває вагомості у сучасному соціумі, її провідними тенденціями стають навчання впродовж всього життя, піднесення вагомості знань і компонентів сучасного соціально-економічного розвитку, дисемінація, урізноманітнення змісту, форм та методів, трансформація усталених структур і провайдерів освіти дорослих. В той же час, призначення сфери освіти дорослих у вузькому контексті полягає в забезпеченні кваліфікації відповідного рівня. Тоді як у широкому значенні вона покликана забезпечити доступ до освіти, відкритість освіти як у горизонтальній, так і вертикальній площинах, якість освіти, що гарантує конкурентоспроможність й мобільність дорослих тощо.

Неперервна освіта постає основою всебічного розвитку особистості, а також поступальним елементом збільшення її творчого та професійного потенціалу. Водночас, неперервна освіта є інтегральною складовою життєдіяльності особистості, умовою постійного розвитку індивідуального досвіду людини. Поняття неперервної освіти постає важливим соціально-педагогічним принципом, що відображає сучасну тенденцію побудови системи освіти як цілісної системи.

Дана система спрямована на розвиток самої особистості та містить умову соціального прогресу. Тому тут йдеться про сучасний та інноваційний погляд на освіту та підхід до розуміння її значущості в сучасному житті дорослої особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

В контексті дослідження викликають цікавість праці науковців, які безпосередньо чи опосередковано стосуються питання освіти дорослих, серед них: В.М. Андреева, В. Бикова, В.В. Григораш, Т.М. Десятов, С. Донченко, І.А. Зязюн, Т.О. Лукіна, Н. Ніколова, Г.П. П'ятакова, І.П. Підласий, Н.Г. Протасова, Г.М. Сагач, О. Соколова, Л.Д. Тодорів, Ю.М. Швалб, Л.Н. Шепелева та інші. Основну увагу науковці приділяють сутності та значенню поняття інноваційних технологій в освіті дорослих в сучасних умовах суспільного розвитку. Дослідниками виділяються важливі ознаки та характеристики сучасного функціонування та розвитку освіти дорослих в Україні, а також приділяється увага обґрунтуванню значення та особливостей застосування «кейс-технологій» як інноваційного інструменту в системі освіти дорослих.

Метою статті є дослідження та аналіз застосування кейс-методу як ефективної інноваційної технології в освіті дорослих у